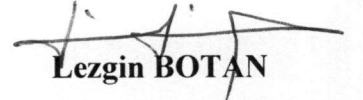

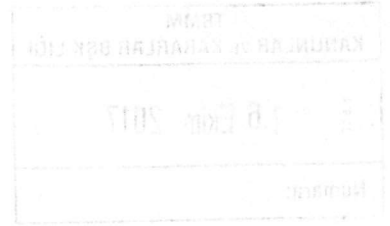
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3626
Tarih : 16.10.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van Gölü dünyanın en büyük sodalı gölü olmasının yanında 3.755 km²'lik alanı ve 430 km'lik kıyı uzunluğuyla Türkiye'nin en büyük gölü olma özelliği taşımaktadır. Çevresinde bulunan yerleşim yerleri nedeniyle bir milyondan fazla insanın yaşadığı Van Gölü havzasında endemik bir tür olan İnci Kefali başta olmak üzere yüzlerce kuş türü de yaşamaktadır. Buna karşın Van Gölü havzasındaki kirlilik sorunu bugün ciddi bir boyuta ulaşmıştır. Dolayısıyla Van Gölü havzasındaki kirlenmenin önüne geçilmesi, gölün doğal dengesinin ve kültürel değerlerinin korunması için gerekli adımların bir an önce atılması elzemdir. Bu nedenle Van Gölü havzasındaki kirliliğinin sebeplerinin tespit edilerek gerekli koruma tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Lezgin BOTAN

Van Milletvekili

GEREKÇE

Çevresinde Van, Edremit, Erciş, Gevaş, Tatvan, Muradiye, Adilcevaz ve Ahlat gibi nüfusu yoğun yerleşim yerleri bulunan Van Gölü, 3.755 km²'lik alanı ve 430 km'lik kıyı uzunluğuyla Türkiye'nin en büyük gölüdür. Bununla birlikte halk arasında Van Denizi olarak da adlandırılan Van Gölü, dünyanın en büyük sodalı gölü olma özelliği de taşımaktadır. Endemik bir balık türü olan İnci Kefali ve içerdiği sazlıklarda yüzlerce kuş türüne ev sahipliği yapan Van Gölü çevresinde bir milyondan fazla insan yaşamaktadır. Artan nüfus oranına karşın ciddi ekolojik tedbirlerin alınmaması sonucunda insan kaynaklı kirlenmenin artmasıyla bugün Van Gölü'nün kirlilik sorunu endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Özellikle mevcut Kıyı Kanunu ve Çevre Kanunu hükümlerine rağmen göl havzasında bulunan kamu kurumlarına ait hizmet binaları ve sosyal tesislerin yarattığı kirliliğin yanında Hafriyat Yönetmeliği'ni yok sayan belediyeler tarafından göle dökülen asfalt ve molozlar da ciddi anlamda kirliliğe neden olmaktadır. Bunun yanında Van Gölü kıyısında bulunan çimento fabrikaları ve kum ocaklarının yasal mevzuatlara itibar etmemesi, kanalizasyon ve evsel atıkların doğrudan göle dökülmesi de gölün kirlenmesinde ciddi bir şekilde rol oynamaktadır.

Van Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanan raporda da Van Gölü'nün büyük ölçüde insan kaynaklı nedenlerle kirlendiği tespiti yapılmaktadır. Söz konusu raporda; evsel ve endüstriyel atıkların herhangi bir arıtmaya tabi tutulması nedeniyle göle ulaştığı, göle akan dere yataklarından inşaat amaçlı kum ve çakıl çıkarılması sonucunda oluşan kum ve toprağın göle taşındığı, şehir merkezi ve ilçelerin atık sularının %80'inin arıtılmadan deşarj edilerek göle karıştığı ve kıyılarıyla birlikte bir ekosistem oluşturan gölün kenarında kıyıların tahrip edilerek insanların gölle ilişkinin kesildiği tespitlerine yer verilmiştir.

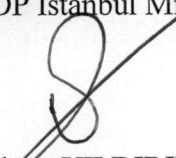
Günden güne artan kirlenmeyle birlikte yaşam kalitesi de olumsuz etkilenirken bugün Van Gölü turkuaz mavisi olan doğal rengini kaybederek yer yer açık kahverengi olmak üzere adeta gri renge dönüşmüştür. Yapılan bilimsel çalışmalar da Van Gölü sularının sodalı ve tuzlu olması nedeniyle besin zincirini çok kısa tuttuğunu ve bunun, sucul ekosistemin hassasiyetini arttırdığını göstermektedir. Dolayısıyla artan kirlilik gölün besin zincirinin herhangi bir düzeyini olumsuz yönde etkilediğinde bu zincirin diğer halkaları bundan çok daha hızlı ve telafisi imkansız bir şekilde etkilenecektir. Bu nedenle Van Gölü'nün biyolojik yapısı tamamen bozulmadan gerekli tedbirlerin derhal alınması gerekmektedir.

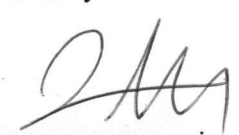
Van Gölü havzası bio-çeşitlilik, endemik türler ve insan yaşamı açısından vazgeçilmeyecek kadar değerlidir. Dolayısıyla göl havzasında insan, toprak ve su ilişkisinin bozulmasıyla ekolojik dengenin tahrip edilmesi beraberinde çok ciddi sorunlar ortaya çıkaracağı açıktır. Bugün gerekli tedbirler alınmadığında ortaya çıkabilecek sonucu gösteren birçok örnek bulunmaktadır. Orta Asya'da bir zamanlar dünyanın dördüncü büyük gölü olan Aral Gölü, yanlış politikalar ve kapitalist hırs nedeniyle tamamen kuruyan göllerdendir. Bunun sonucunda Aral Gölü havzasında yeşil alanlar kurumuş, tarımsal faaliyetler bitmiş ve balıkçılık tamamen tükenerek milyonlarca insan işsiz kalmıştır. Yine Ortadoğu'nun en büyük gölü olan İran'daki Urmiye Gölü de yapılan barajlar ve yanlış kullanım nedeniyle günden güne kururken ekolojik dengenin sağlanmaması durumunda milyonlarca insanın bundan etkileneceği ifade edilmektedir.

Bu nedenle iklim değişikliği, su kaynakları üzerinde yarattığı etkiyle Türkiye'yi de olumsuz etkileyerek göl ve derelerde kuraklığa neden olacağı belirtilmektedir. Van Gölü'nün

de Aral ve Urmiye gölleri örneğinde olduğu gibi benzer bir durumla karşılaşmaması için her türlü koruma tedbirinin alınmasında geç kalınmaması yaşamın sürdürülebilirliği noktasında önem taşımaktadır. Dolayısıyla Van Gölü havzasındaki kirlenmenin önüne geçilmesi, gölün doğal dengesinin, kültürel değerlerinin korunması ve iklim değişikliğinin bölgeye etkisinin azaltılmasına yönelik gerekli adımların bir an önce atılması gerekmektedir. Bu nedenle Van Gölü havzasındaki kirliliğinin sebeplerinin tespit edilerek koruma tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

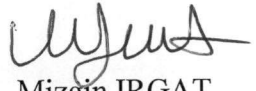

Filiz KERESTECİOĞLU 2
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM 4
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR 6
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN 8
HDP Batman Milletvekili

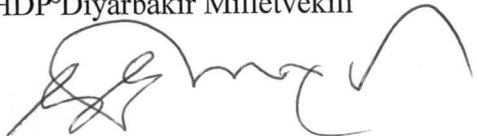

Saadet BECEREKLİ 10
HDP Batman Milletvekili

Mizgin IRGAT 12
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN 13
HDP Diyarbakır Milletvekili

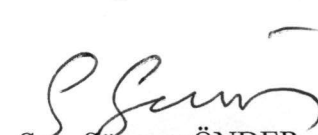

İmam TAŞÇIER 15
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP 17
HDP Diyarbakır Milletvekili

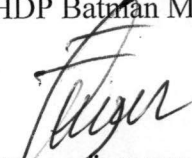

Mahmut TOĞRUL 19
HDP Gaziantep Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ 3
HDP Adana Milletvekili

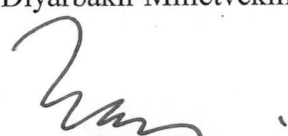

Berdan ÖZTÜRK 5
HDP Ağrı Milletvekili

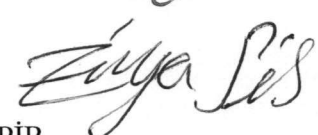

Sırrı Süreyya ÖNDER 7
HDP Ankara Milletvekili

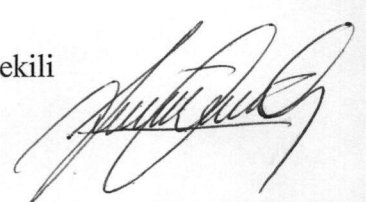

Mehmet Ali ASLAN 9
HDP Batman Milletvekili

Hıyar ÖZSOY 11
HDP Bingöl Milletvekili

Feleknas UCA 14
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ 16
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR 18
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN 20
HDP Hakkari Milletvekili